

„Young Life“

МОЛОДЕ ЖИТТІ

ЖУРНАЛ
СПІЛКИ

АВАНГАРД
Серія А. Ч. 3—4 (12—13)

УКРАЇНСЬКОЇ
МОЛОДІ

Р. II.

Червень - липень 1948 р.

Ціна 1 нм.

Участники 2-го Конгресу СҮМ'у в Авгсбурзі (фото УАП). •

Г. РУДИЧ

СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЯМИ

Важко перерахувати всі ті труднощі, що їх пережила й переживає українська еміграція, в тому числі і українська молодь. Кінчається одно лихо, наступає друге. Безліч обмежень, безліч перешкод на шляху до творчого росту і творчої праці.

Але українська спільнота, зокрема її передова частина — молодь, свідома своїх великих завдань і обов'язків перед поневоленою Батьківчиною, завжди й скрізь, за найтяжчих обставин переборювала безліч труднощів і перешкод, неутомно працюючи для добра й блага України.

Ніхто з наших юнаків і юначок, разом із своїми батьками і матерями, не йшов на чужину з сподіванням зустріти щастя й розкіш.

Ми знали, що тут, на чужині, перед нами лежить твердий, тернистий шлях, що на нас чекає велика праця й важке, мов крем'яні скелі, життя. Але ми також знали й були свідомі того, що нам, молодому поколінню, належить перевороти всі перепони, йдучи назустріч Новому Дню. Крізь пожежі і руїни нас вела віра в краще, віра в наше звільнення.

Тому в нас нема розчарувань, немає розпачу й зневіри. Той, хто ставить за мету прадю й боротьбу — той ніколи не знає розчарувань.

Не може бути найменших проявів послаблення праці зокрема і серед членів Спілки Української Молоді—організації, що обрала собі шлях „безкомпромісової ак-

тивної боротьби за власну державу, як підставу існування українського народу“ (з параграфу програми СУМ’у). Потрібні велика витривалість і стійкість, щоб з не-послабною силою й енергією працювати над здійсненням тих завдань, які стоять перед Спілкою Української Молоді.

Ці завдання яскраво відбиті в рішеннях Другого Конгресу СУМ'у, що відбувся 24-26 квітня 1948 року в Авгсбурзі. Обов'язок кожного осередку — скрізь і за всяких умов неухильно здійснювати рішення Конгресу. „В з'язку з новим етапом, що його переживає як сумівська, так і вся українська еміграційна молодь, тобто етапом масових виїздів у віддалені країни, СУМ повинен будувати свою працю залежно від місцевих умов, але в усій праці має стояти національна ідея, як рушійна сила нашого визволення“ (з резолюції 2-го Конгресу).

Розгортаючи культурно-освітню, спортивну, фахово-вишкільну працю, СУМ повинен „згуртовувати й виховувати в своїх лавах молодь з усіх земель України в духу українського традиціоналізму та безкомпромісової боротьби за Українську Самостійну Соборну Державу“.

В світлі цих завдань ніякі труднощі для молоді не повинні здаватися страшними, бо що може бути вищою честю за служіння своєму народу?

Другий Конгрес СУМ'у звернув увагу сумівців на велику небезпеку, що з новою силою постала перед ними, де — попи-

рення діяльності московської еміграційної черносотенщини, яка найрізноманітнішими і найпідлішими способами намагається розкласти українців, особливо молодь. Вона, ця російська чорносотенщина, під солодкавими гаслами про „братню дружбу“ українського народу з „всікім руским народом“ у „всікій сім'ї народов Росії“ (по-большевицьки — „народов ССР“) хоче вбити в українця національну свідомість та затягти його в рабські тенета „всікої єдинонеділімості“. Треба ясно й раз назавжди зрозуміти, що для українця немає ніякої різниці між блою Росією з її „єдинонеділімческими“ гаслами й червоною большевицькою Росією з її „всесоюзними“ (теж російськими) гаслами. Як біла, так і червона Москва прагне одного — мати Україну за свою рабиню.

В світлі виннішніх подій і в зв'язку з активізацією московської реакційної еміграції, яка пропагує „єдинонеділімеческу“ концепцію і заперечує право українського і інших поневолених Москвою народів на самостійне державне життя, Другий Конгрес закликає Спілку Української Молоді „рішуче протиставити цій хижакцькій імперіалістичній ідеології нашу здорову концепцію боротьби за УССД, за право поневолених народів на самостійне державне життя, пам'ятаючи слова нашої програми, що „всі люди рівні перед Богом, а значить не може бути обранців, яким призначено панувати над народами“ (з резолюції 2-го Конгресу СУМ‘у).

Всі ці обставини й завдання вимагають від кожного молодого українця й українки не лише впертої й жертовної праці, а й чималих знань. Треба добре знати і ворога й себе, щоб успішно боротися за рідну справу. Тому потрібна запопадлива наука, набуття високих освітніх і політичних знань.

Наша молодь, наші сумівки і сумівці пориваються до праці, прагнуть учитися і працювати, але треба широко визнати, що вона, молодь, не має потрібної допомоги з боку великої частини нашого громадянства, окрема від нашої інтелігенції. Тут мало говорити, мало писати — треба братися за діло й працювати. І якщо молодь

слабо працює, то не шукаймо тут причин у партіях, одні з яких „вбивають“, а інші „оживляють“ молодь.

Лихо в тому, що деято з нашої так званої „еліти“ відвернувся від молоді й лише вряди-годи повертається до неї, і то не для того, щоб допомогти, а щоб проголосити, що вона або „мертва“, або, у найкращому випадку, „напівмертва“.

В такий спосіб повернувся до молоді, в більшій мірі до СУМ‘у, ред. Ю. Давніч у статті „Молодь шукає дороги“ („Українські Вісті“, ч. 48, 1948), спаплюживши не лише СУМ, а всіх і вся. Повернувся і... відвернувся.

Наша молодь на еміграції відчуває брак своєї доброї преси і взагалі літератури. Це так. Але доки хтось збиратиметься (ось уже четвертий рік) видавати солідні журнали для молоді, інші, бачачи, що немає ніяких, вимушени братися за „фабзаучні“ журнали. Але чи це значить, що такі журнали треба перекреслити, а не допомогти їм стати солідними? Хто ж кому забороняє писати до такого органу статті, від яких би він був не „скучнуватий“. Наша молодь досі не має жодної доброї художньої повісті, хоча б не типу „великої літератури“, а так собі, звичайної. Не матиме вона й доброго журнала доти, доки не підемо далі побажань та порожньої фразеології.

Зараз ми переживаємо дуже відповідальний період нашої еміграції. І то правда, що „занепад і піднесення, відчай і віра, деградація і ріст — всі ці речі відбуваються в суспільстві не завжди явно і не для всіх помітно. Але молодь найперше відчуває їх“. Але ж зробімо все, спільними зусиллями, щоб наша як сумівська, так і позаспілкова молодь не відчувала ні занепаду, ні відчаю, ні деградації, а щоб у неї були віра, піднесення і ріст. І тут, повторюємо, мало сказати — треба зробити.

Тому нехай спільна праця всього передового українського громадянства з нашою молоддю стане реальним виявом загального великого нашого походу до світлої мети — визволення нашого народу з-під гніту московсько-большевицьких тиранив.

Ю. БУРЯКІВЕЦЬ

ПІСНЯ

*Ми стали у лави під прапор свободи
І гордістю наші паляють серця.
За волю Вітчизни, за волю народу
Ми стяг бойовий донесем до кінця.*

*Ніщо не злякає нас в чорну годину,
Бо юність орлиця не знає — „назад“.
За нами лани золоті України,
Цвіте наша юність, як радісний сад.*

*Далеко лягли у світанках дороги,
Зорею осяяний шлях до мети.
Нам не лишилося більше нічого,
Як уперед переможно іти.*

*Нас ще зустрінуть знеможені тати,
І розцвіте у піснях долина...
Будем за волю в полках крокувати,
Щоб довгожданна всміхнula весна.*

Проф. Г. ВАЩЕНКО

Темперамент та емоції

Кожне емоційне переживання можна розглядати з таких точок погляду: 1) загальний тон емоційних переживань (приємний або неприємний), 2) сила, або напруженість емоції (висока, середня, низька), 3) стійкість чи тривалість або нестійкість емоції, 4) простота або складність емоції, 5) рівень емоції, при чому за нижчі емоції треба вважати ті, що безпосередньо звязані з фізіологічними процесами і інсінктами (процес живлення, дихання, інсінкт самооборони, статевий та інш.), і вищі — ті, що звязані лише з інтелектуальними і вольовими процесами (фантазія, логічне мислення, свідомість своїх обов'язків і т. ін.); де емоції інтелектуальні, естетичні, моральні й релігійні.

Емоції людини розвиваються під впливом різних чинників: спадковості, умов особистого життя, особливості в праці, виховання, самовиховання і т. ін. В емоціях виявляються глибокі властивості людини, те, що можна назвати стихією, що не завжди підлягає впливам свідомості і розуму. Але основну роль в емоційному житті як окремої людини, так і цілого народу відіграє спадковість і в першу чергу успадкований темперament.

Тому хоч коротко спинимось на питанні про темперамент типового українця.

Основоположником науки про темперамент був грецький лікар Гіппократ. Він поділяв темперamenti на чотири групи і звіязував їх з перевагою в організмі людини однієї з таких рідин: червона (arterіальна) кров, чорна (венозна) кров, жовч і флегма. Перевага червоної крові дає темперамент сангвінічний, чорної — меланхолійний, жовч — холеричний, лімфи — флегматичний. Класифікація темпераментів, подана Гіппократом, була прийнята і в нові віки з дуже невеликими змінами. Учені нового часу подали інше фізіологічне підґрунтя психічних властивостей різних темпераментів, але характеристику їх залишили майже незмінною.

Накреслимо головні риси чотирьох темпераментів, відповідно до вчення Гіппократа.

Сангвінік має такі риси: швидкість і поверховість реакції, швидка зміна настрою і уподобань, перевага веселого настрою і безтурботності, жвавість без наполегливості, блеск без глибини. Сангвінік дуже легко сходиться з людьми і дружить з ними, але дружба його ненадійна.

Холерик має реакції швидкі і сильні. Йому властиві бурні афекти, особливо афекти гніву, він настирливий і впертий в прагненні до поставленої мети і не зупиняється перед перепонами. Часто він через свою агресивність буває непри-

смним в суспільстві й має багато ворогів.

Меланхолік має реакції сильні і повільні. Вражкіння поволі, але глибоко проходять в його душу і довго тримаються в пам'яті. Звідси перевага внутрішніх переживань над зовнішньою діяльністю, а також нахил до смутку, журби і пессимізму. Меланхолік трудно сходиться з людьми, має нахил до підозріння і недовірства, зате, зійшовшишись, він залишається вірним другом.

Нарешті, флегматик має реакції повільні і слабі. Він не має ні сильних бажань, ні пристрастей. Він спокійний і урівноважений. Рухи його повільні, але це не означає, що він лінівий. В праці йому властива упертість і послідовність.

В кожному народі є представники всіх названих вище типів темпераментів. Але можна сказати з певністю, що якийсь тип темпераменту переважає у того чи того народу. Теоретично це можна обґрунтovати тим, що темперамент міцно звязаний з анатомо-фізіологічними властивостями людини; а цими властивостями народи безперечно відрізняються один від одного. Крім того, про перевагу того чи іншого темпераменту серед певної нації свідчить всеєвітня історія, побут і культурна творчість різних народів. Так, наприклад, в всіх підстави твердити, що типовий француз — сангвінік з деякою домішкою холеризму. Про це свідчать лати-

ські письменники, зокрема Юлій Цезар, історія французьких воєн і революцій, а особливо французький побут і мистецтво.

Прикладом народу з флегматичним темпераментом можуть бути, між іншими, голландці. Вони спокійні, урівноважені і розважливі, діють повільно, але уперто й послідовно. Крок за кроком упертою працею вони відвоювали для себе землю на побережжі океану і зробили з неї квітучий сад.

Який же темперамент властивий українському народові?

На підставі багатьох даних можна сказати, що серед українців переважає темперамент холерико-меланхолійний. В значно меншому відсотку трапляється темперамент флегматичний.

Чистий холеризм, ознакою якого є, між іншим, агресивність, не властивий типовому українцеві. У нього холеризм змякшується деякими рисами меланхолізму. Останній, як відомо, характеризується повільністю і глибиною реакції. Академік Павлов характеризує меланхолійний темперамент, як загальмованій. Отже, моменти гальмування, властиві типовому українцеві, пом'якшують його холеризм. Українець здібний запалюватись сильними почуттями; йому властива енергійна дія, але запалюється він не зразу, а поступово. Почуття нарощують у нього повільно, але досягають великої сили. У цій повільності виявляються меланхо-

Делегати 2-го Конгресу, одні з ініціаторів «Відновлення на еміграції СУМ» — п. п. О. Калинник і М. Сердюк (фото УАП).

українського народу^{*)}

лійні риси темпераменту українця. Але від типового меланхоліка українець відрізняється тим, що реакція на подразнення в нього спрямовується не лише на свій внутрішній світ, а й на світ зовнішній, приймаючи іноді бурхливі форми. Пояснення елементів холеризму й меланхолізу виявляються також у тому, що йому властиві як сильні стеничні почуття (радість, гнів у бурхливій формі — риси холерика), так і сильні почуття астеничні (смуток, журба — риси меланхоліка).

Ці властивості темпераменту виявляються перш за все в масових руках українського народу. Вони не виникають ралтом з приводу якогось випадку, а завжди мають довгий підготовчий період, потім вибухають з нестриманою силою й довго тримаються. Так було з повстанням Богдана Хмельницького, так було і з гайдамаччиною.

Зате в мирних обставинах для типового українця характеристична стриманість. З цього погляду дуже показова порівняльна поведінка українців та росіян на святах, ярмарках, в театрах і т. ін. В таких випадках російський народ дуже шумливий. В повітрі лунають крики, п'яні голоси перемішуються із звуками гармошки, часто можна почути брудну лайку. Навіть в театрі й в кіні росіяни поводять себе шумно.

Натомість українці виявляють стриманість. Навіть на українських ярмарках стоїть глухий гул і рідко можна почути галас і крики. З особливою стриманістю поводять себе українці в кіні, театрах, під час лекцій, доповідей і т. ін.

З великою чіткістю темперament людини виявляється під впливом алькоголю, коли розум перестає керувати поведінкою людини, і тому в ній виявляються закладені природою інстинкти, затамовані пристрасті, взагалі те, що є підґрунтам психіки. Отже, поведінка п'яного росіянина вражає свою бурхливістю й нестриманістю. Він кричить, лається, лізе битись.

Зовсім інакше поводить себе під час випивки українець. Випивши, він не галасує, не лається, не лізе битись, а добродушно варяжак, або, сівши десь під тиною, щось собі мімрить, а іноді розчулюється й плаче. Так само рідко бувають серед українців бійки під час весілля або храмових свят. Зовсім інший, ніж у росіян, характер мають у нас і народні гуляння. На них на перший плян виступають пісні, танки і рідко трапляється випивка.

Отже, все це дає право зробити такі висновки:

1) кожному народу властивий певний темперамент, що іноді не залежить навіть від кліматичних умов,

2) українці більш відрізняються темпераментом від росіян, ніж остали від поляків і грузин,

3) характеристичною ознакою темпераменту українця є стриманість, що злагоднє його холеризм як в особистій поведінці, так і в громадському житті.

Властивості темпераменту українця визначають і деякі риси його

загинуло на катаржних роботах в концтаборах, а скільки горя за знає наш народ після останньої війни, коли його нищать в керівних боях і мільйонами вивозять у далекі чужі країни! Все це робилось і робиться з садистичною, сатанинською жорстокістю, щоб викликати якнайбільше муки і страждань та якнайогидніше по знуватись з людської гідності.

Не мало горя завдавали нашому народу й німецькі окупанти.

Тому й не дивно, що в нас так багато сумних пісень, і що українці, особливо з Наддніпрянщини, здаються сумними спостережливими чужинцями.

Але взагалі треба сказати, що навіть у найтяжчі години своєї історії український народ у своїй масі зберіг частково життєрадіність. Для цього характеристичний стан, визначений словами поета: "З журбою радість обільлась".

Таке поєднання журби й радості відбилось і в нашій народній пісні: поряд з піснями сумними наш народ створив і багато пісень веселих та жартівливих; іноді в тій самій пісні поєднуються елементи смутку й радості. Таке поєднання відбивається в самому способі співати пісні. Наші кобзарі-бандуристи, які відзначив ще Шевченко, любили й люблять після сумних пісень співати також пісні веселі й жартівливі.

Нарешті, за своєрідне поєднання журби й радості можна відзначити питомий український гумор, цей, як казав Гоголь, видимий сміх крізь невидимі світу словоці.

Українському народу, як і багатьом іншим народам, властиве прагнення заглушати смуток і журбу різними раціональними й нераціональними способами. Одним з таких нераціональних способів є "Кінем об землю лихом, журбою, будемо пить, веселітися".

І темперамент українського народу і його історія сприяли силі й глибині його почувань. Про глибину й силу переживань горя, журби й смутку свідчить зокрема ж таки українська народна пісня й музика, що промовляють до глибини душі. Гадаю, що не в багатьох народів можна знайти пісні, пройняті таким сильним почуттям туги та журби, як наші невільницькі й деякі кріпацькі пісні, або пісні про кохання, в яких співається про роалку з мілім.

Сильні й глибокі в українцах й такі почуття, як радість, гнів, кохання та інші. Про адібність українців до інтенсивної радості свідчать також наші пісні, а особливо танки.

Те ж саме треба сказати і про інші почуття. Про стійкість почувань найбільше свідчить уперта

Виступ делегата Регенсбурзького осередку на 2-му Конгресі СУМ'у (фото УАП).

емоційності, і перш за все риси елементарних емоцій. Як відомо, ці емоції характеризуються в першу чергу приемним або неприємним тонусом. Говорячи про тонус почувань типового українця, мусимо сказати, що він протягом віків зазнав значних змін. Старовинні мандрівники, особливо араби, що відвідували Україну, віданачають веселість вдачі українців, нахил до танків, гуляння і т. ін. Ця риса зберігалась і в каяжі часи, особливо в часи могутності Київської держави. Все ж трагічна історія нашого народу і кривава боротьба з кочовниками, втрата свободи держави, тяжке панування Польщі, а потім Москви, кріпацтво,— все це не могло не вплинути на настрої народних мас, не викликати в них смутку й журби.

Але все це заслабе, порівнюючи з тими дійсно жахливими стражданнями, що зазнав і зазнає український народ під большевицьким пануванням. Скільки було знищено наших людей в часи воєнного комунізму, скільки їх померло під час голода в 1932-33 рр., скільки

^{*)} З доповіді, виголошеної на 2-му Конгресі СУМ'у.

боротьба українського народу за свою самостійність, що триває вже сотні років і все ж таки не припиняється. В цій боротьбі, безперечно, велику роль, крім національної свідомості, відіграють такі почуття, як любов до Батьківщини та ненависть до її ворогів.

Почування можна розглядати, як суб'єктивні переживання людини чи тварини, звязані з різними фізіологічними процесами, або процесами психічними, спрямованими на відзеркалювання об'єктивного буття або на зміну чи переробку останнього. Значне місце в психічному житті людини посідають почуття, звязані з інстинктами самозбереження. Часто вони набувають бурхливого характеру й називаються афектами. З інстинктом самозбереження звязані почуття гніву й страху. Гнів — афект, що має характер активний і агресивний, страх — характер пасивний.

Спираючись на власні спостереження, на українську літературу та фольклор, спостереження чужинців, а також спостереження українських вояків, що були учасниками останніх боїв за волю України, зупинимось на афектах гніву й страху українського народу.

Українці в ластикий гнів, але він відрізняється від гніву деяких інших народів, що мають іншу спадковість та історію. Гнів типового українця рідко набуває характеру безоглядної, стихійної жорстокості. Це ніби заперечує історія українського народу, зокрема боротьба з поляками в ХІІ, ХІІІ століттях і гайдамаччина. Дехто навіть слово „гайдамака“ вживав як синонім жорстокого розбійника. Крім того, дехто, як на доказ жорстокості українців, вказує на жидівські погроми, що були на Україні у 1919–1921 рр.

Все це — наслідки упередженості. Кривава боротьба з поляками і зокрема гайдамаччина зовсім не свідчить про жорстокість українців, як типову рису характеру нашого народу. Це був у першу чергу вияв прагнення народу до волі, що його уявили насильники, а подруге, що була справедлива помста за жахливі звичавня, вбивства й катування прадьовитого, свободолюбивого народу. Тут на перше місце виступає не стихія, а свідомість своїх людських прав, потоптаніх насильниками. Це шляхетний, справедливий гнів людини, а не шаління звірячих, руйнуючих інстинктів.

Характеристичною з цього погляду є постати Гонти. Він убиває своїх власних дітей, але доконує цей жорстокий вчинок не в запалі розбурханого стихійного гніву, а з свідомості свого обов'язку вищити ворогів українського народу, ворогів його прав і віри.

Щодо жидівських погромів, то жах їх дуже перебільшений. Ці погроми в Україні мали також характер помсти за те, що значна частина жидівського населення в часи визвольної боротьби українців часто щастливо діяла на шкоду ім-

і на користь більшевикам, виявляючи при цьому велику жорстокість.

Події більшевицької революції й визвольної боротьби українців у 1918–1922 рр. якраз і свідчать про те, що українців не властива безоглядна стихійна жорстокість. Особливо це стає ясним, коли порівняти поведінку більшевицьких загонів, що складалися переважно з росіян, з поведінкою українських вояків.

Більшевики виявляли безоглядну жорстокість, що мала в собі багато садистичного. Вони пинили не тільки українських вояків, що попадали до них у полон, а неймовірно знищали із мирного населення: убивали беззахисних старих чоловіків, жінок і павіті дітей. Нецісніх жертв більшевики здебільшого піддавали неймовірним тортурам: вирізували пасма шкіри, палили, розширили, клалі на них дошки і сідали зверху, як на лавки і т. ін. Неймовірну жорстокість більшевицькі росіяни дуже яскраво описують російська письменниця-емігрантка Рахманова в своїх спогадах про перші роки революції.

Не мало жахливих епізодів жорстокості російського народу взагалі, і російського солдата зокрема, змальовує ген. Краснов у своїй книжці „От двуглавого орла к красному знамени“.

Особливо неймовірну садистичну жорстокість виявляли чекісти.

Нічого б не було дивного, коли б український народ на всю дю жорстокість насильника відповів такою ж жорстокістю покривдженого. Але навіть в умовах справедливої боротьби українці не виявляли великої жорстокості. Як правило, українські вояки не вбивали, а навіть часто винуспали на волю полонених червоноармійців. Були випадки, коли в запалі бою українці не вбивали переможених ворогів, а дарували їм життя.

Відсутність нахилу до безоглядної жорстокості виявили українці в останню війну, зокрема в боротьбі з німцями і більшевиками. З розповідей вояків УПА, що прибули цього року до Німеччини, довідуюмося, між іншим, про такі факти. Ведучи нерівну боротьбу з більшевиками, що виявляють неймовірну жорстокість і підступність, українські вояки нещадно нищать лише НКВД-истів, бо це запеклі вороги, яких не можна залишити живими, це люди, що з власної волі стали катами. Зате ці ж самі вояки не вбивають полонених червоноармійців, а навіть відпускають їх на волю, будучи свідомі того, що ті воюють не з власної волі, а з примусу. Українські вояки також не нищать польських сіл, де населення не виявило особливої ненависті до українців і не шкодило Українській Повстанчій Армії. Як бачимо, тут діє не сліпа жорстокість, не тваринні інстинкти, а почуття, керовані розумом і справедливістю.

Менш, ці ж деяким іншим народам, властива українцям і паніка. Ще в царській армії українські частини визнавались за найбільш стійкі. Таку стійкість, здібність не піддавати тваринному жахові виявили українці і в останню війву та після її закінчення. Вояки УПА розповідають про численні факти, що свідчать про холоднокровність українця в бою, коли йому зазирає в очі смерть. Тільки завдяки цій здібності УПА могла так довго боротись з незрівняно сильнішим ворогом, і при неймовірних труднощах пробратись через терен, густо обсаджений більшевицькими військами, озброєними найновішою зброєю.

Всі ці факти свідчать про те, що український народ, не зважаючи на незвичайно несприятливі історичні умови, навіть в елементар-

Дебати не припинялися й під час перерви. (Фото з 2-го Конгресу СУМ'у. УАШ).

них почуттях піднісся на досить високий рівень культурного розвитку й далеко відішов з цього погляду від примітивної людини.

Що ж позитивне й негативне в накреслених вище рисах українського народу?

Відповідь на це дасть нам історія. Холерико-меланхолійний темперамент українців у одні моменти історії спричинявся до наших успіхів у галузі політики й культурного життя, в інших — до наших поразок. Здібність запалюватися ненавистю до ворогів, рішучість боротися до загину за Батьківщину, завзяття й впertia виявлялися в княжий період і спричинялися до того, що наш народ не тільки відбивав напади численних кочових орд, але робив славні походи в чужі країни й опанував великі простори аж до Волги й Кубані на сході й до Сиану — на заході.

Так само цей холеризм породив козацькі повстання і виявився в упертій боротьбі з поляками й татарами. Нарешті, він же, цей холеризм, спричинився до надзвичайного завзяття і до героїзму УПА в нерівній боротьбі з большевиками, що викликає подив серед чужинців.

Але поруч з тим цей холеризм і зв'язаний з ним егоцентризм спричиняється до наших взаємних внутрішніх сварок, що заважають нам з'єднатись в одну міцну спільноту і створити свою державу. Так виявив себе наш холеризм у взаємній шкідливій боротьбі князів у Київський період, в часи руйни, в часи наших Визвольних Змагань 1917-1920 рр. Так само виявляє він себе і на еміграції у взаємних сварках, партийній гризні та самопоборюванні.

Позитивні й негативні наслідки в житті українського народу давав і дає також і наш меланхолізм, бо здібність до глибоких внутрішніх переживань, до рефлексій, — це одна з основ нашого естетизму. На ґрунті його розвинулась наша багата на сміс і тонкі почуття народна пісня й кращі твори нашої літератури. Але поруч з цим меланхолізм спричиняється до зневіри й занепадництва значної частини українців після невдалої довготривалої боротьби. Він же породжує у нас і шкідливе почуття меншевартності.

Те ж саме треба сказати про елементарні емоції нашого народу, зокрема про афекти гніву й страху. Ці афекти у нас, як правило, рідше набувають стихійного характеру, ніж у деяких сусідів. Українцеві взагалі не властива експансивність. Він стримує свої афекти, але останні мають звичайно довготривалий характер. Це риса взагалі позитивна: вона свідчить про те, що культура вже увійшла у нашу плоть і кров. Але і в цій більш культурній формі названі вище афекти, особливо афекти гніву, часто шкодять нашому народу і в громадському і в політичному житті. У взаємній боротьбі українці здібні пройма-

„Готуємося стати військовиками!“ — Сумівська ланка в м. Гальбрут (Австрія).

тися дуже великою ненавистю, що може тривати роки.

Зробимо з усього цього педагогічні висновки. Поставмо питання, чи нам слід переборювати властивий пересічному українцеві холеризм і зв'язану з ним афективність у формі гніву? Відповідаючи на питання, перш за все маємо відзначити, що повне перероблення темпераменту, зокрема перероблення холеризму, річ надзвичайно трудна. Як відомо, афекти людини й тварини зв'язані з т. зв. автономною нервовою системою, що не підлягає, або мало підлягає нашій волі.

Отже, змінити властиву холерикові бурхливу реакцію на подразнення, що виявляється в почуттях гніву й обурення, або в якихось інших сильних емоціях, — справа складна, бо це означало б змінити вроджені природні властивості людини. Можна тільки виховати здібність стримувати зовнішні вияви афектів у діях, надати цим виявам культурних форм, що не суперечать вимогам етики й пристойності.

Але крім того постає питання, чи слід взагалі переборювати холеризм і афект гніву. Здавалось би, що двох відповідей на це питання бути не може. Гнів, лють, ненависть — це ті сили, що вносять у життя дуже багато зла. Сварки в родинному житті, боротьба в житті громадському й політичному, убивства — все це вияви афекту гніву. З ним зв'язані також найбільше зло в житті людства — війна, що супроводиться жахливою руйнацією здобутків культури й масовими вбивствами часом зовсім невинних людей. Все це, здавалось би, дає підставу твердити, що людині треба за всяку ціну викорінювати у себе й інших почуття гніву.

Але підійдімо до цієї складної проблеми з іншого погляду. В природі нема нічого недоцільного. Зло в житті виникає в наслідок зловживань з боку людини силами природи. Тому й гнів, як цілком природне явище, теж мусить мати свій сенс. Цей сенс і викривають дослідження в галузі фізіології.

З фізіологічного та психологічного погляду холеризм, себто здібність запалюватися певними пристрастями і запалюватися не поверхово, а глибоко, не можна розглядати виключно, як рису негативну: вона в певні моменти життя відіграє дуже позитивну роль.

А особливо ми не можемо ставити собі за завдання переборювати наш холеризм в сучасних умовах нашого політичного життя. Точиться уперта й жорстока боротьба за самостійну Українську Державу, а може й за наше існування, як нації. Ця боротьба вимагає титанічного напруження сил, а воно можливе лише під впливом палкої любові до Батьківщини і як саме зенависті до Північного та Італії. Тут якраз і має виступити на сцену наш холеризм. Саме він був діючою силою в упертій боротьбі наших предків за часів Хмельниччини і Гайдамаччини. Також ж ролю він має відіграти і в тих вирішальних боях за волю, що вже почалися на рідних землях, і, віримо, приведуть наш народ, а разом з ним і інші поневолені народи до самостійного державного життя. Цієї мети може досягти лише покоління, що вміє сильно любити і так же сильно ненавидіти.

Але холеризм треба вкласти в певні культурні і моральні рамки, бо інакше він стане за силу руйнівною, а не будуючою. Емоції мусуть бути підпорядковані високим національним і загальнолюдським ідеям. Гнів молоді мусить бути шляхетний і справедливий. Він повинен спрямовуватися проти неправди й насильства і не виникати з дрібних особистих амбіцій та егоїзму. Об'єктом нашого гніву мусить бути не свої люди, що в чомусь розходяться з нами, а залежі ворогів українського народу, що хочуть тримати його в найтяжчому рабстві.

Такий гнів не тільки не суперечить законам моралі, а цілком відповідає їй. Не можна бути байдужим, коли неправда, злочинство і підступ прагнуть до панування над світом.

Отже, у бій зі злом за правду і волю!

Микола ХВИЛЬОВИЙ

СОЛОНСЬКИЙ ЯР

(Уривок)

„Наказую негайно виловити банду, що в Солонському Яру. Отряда прислати не можу, бо майже всі люди в роз'їдах.“

Такий панірець від повітового військового комісара.

Савко подумав: „Дійсно пора“. Зібрав міліціонерів:

— Гайда!

Міліціонери — старі партизани, дух партізанщини глибоко сидить.

Рудий міліціонер, старшина, каже:

— А що, того... можна буде в Солонівці самогону.. Чуєш, Савко?

Голова не чує, задумався. Думас він, що йому робити: острожники, звичайно, на селі не застанеш, а солончани своїх не видадуть.

...Скорі в'їхали в ліс.

Коні наставили вуха й прислухаються до луни, що гулко йде в гущавину від ударів копит.

Глухі столітні ліси Полтавщини, і чогось тут журливо.

Насторожились кущі, тріщать гілки. Іноді коні збочують, і тоді шелестить листя на весь ліс.

Рудий міліціонер поліз за кисетом, а другою рукою порівняв своєго коня з Савчиним.

— Слухай, друже, може не будемо тривожити іх, уладнаємо?

— Це кого? Солончан?

— Авжеж!

Савко сказав:

— Наказ є з уїзду. Нізяя.

— Ага... Ну, то інше діло.

А потім погладив корявою рукою коростявию шию своєго коня.

— Слиш, Савко! Кажуть по газетах — румунський король селянам слабоду проголосив?

— А тобі що з того?

— Та як же: все таки слабода...

Савко скрущено похитав головою:

— Мало тобі слабости!... Під ким ти сидиш: під королем, чи ні? Ну?

— Звісно, що ні.

— Ото ж бо й є. Бандисти ви гарні, як на вас подивишся!

Останні четверо міліціонерів пахали цигарками і мовччики оглядали гущавину. Сизий дим махорки хмаркою стояв над загоном, а потім струмками розходився за вітами, за зеленню.

Підіїджали до Солонського Яру.

Доріжка веде прямо в село, а треба заїхати з іншого боку.

Пустили коні в гущавину, й зашумів, затріщав ліс.

Загінчани повтикали обличчя в арчики, а коні легко хропли й упerto прорізались до ріжки.

Сонце давно вже гримало над лісом, але тут його не було.

Тут ніколи не було сонця й завжди стояла тінь.

...Порішили: коли вийдуть на ріжку, гайда на Голохвацький край (де квартал у Солонському Яру). Гвинтівки приготували, але без на-казу голови не стріляти.

Іще прорізались, і нарешті крізь гущавину прорізалися стъожки світла.

Нарешті загін вискочив на ріжку.

...Загавкали собаки. По ярку забігали постаті.

— Стій! Куди біжиш? Стій! Голоси загінчан метушились у зелені, і з усіх кінців одкликались луни.

Савко скрикнув:

— Стріляй у повітря! Бухнувся випал над Солонським Яром, і раптом село стало мертвое. Підіїхали до голохвацьких будевель.

— Дома хазяї?

Виходили баби, перелякано дивилися на загінчан, але, відізнавши млинківських хлощів, сплескували руками:

— А, щоб вам ні дна, ві покришки. Як же ви налякали! А ми подумали — і справді комувія наскоцила.

Савко суворо подивився й спітав:

— Де ваш предсідатель?

— Який предсідатель?

— Та староста ж!

— Так би ви й казали... Марфо!

Ану-бо, поклич голову.

Незабаром прийшов і голова.

До нього:

— Де твої голохваствівці? З уїзду прийшов наказ заарештувати іх.

Усміхається:

— Де ж я їх вільзу... Господи!

Ліси ж такі, слава тобі, Миколас югоднику, не маленькі — є де сковатися.

А потім заморгав підсліпуватим оком:

— Пожди, Савко, я, мабуть, піду дістану чогось. Як же так: гости приїхали, треба ж таки підправитися.

Савко рішуче одрізав:

— Нікоторого гвоздя! Споляний, що требують.

Рудий міліціонер досадливо почав потилицю:

— Слиш, Савко, а могорич не помішав би, ій-Богу!

Але млинківський голова нічого не слухав. Наказав своїм хлощям вибирати з голохваствівських скринь шмаття, а „старості“ наказав негайно подати підводу.

Зарепетували, заскиглили баби; заметушився „староста“.

Зашумів Солонський Яр.

У кожній хаті розчинено скриню й повибрано з неї одіж на підводу. А відіїджаючи, Савко пообіцяв ще й спалити все голохваствівське кубло, коли острожники не являться доброхітно в Млинки.

Скорі загін із підводою зник у лісі, і до хатів посунулися чоловічі постаті. І довго чути було грізний гомія у Солонському Яру.

* * *

У Млинках гомонів базар. Де кілька осіліх тутешніх циганчат сівали коні за хвости й вигукували, як і двісті літ тому.

Бігали, лопотіли перекупки.

А біля близкучих гір горщики стояли поважні ганчарі Полтавщини.

Савко й рудий міліціонер носили по базару шмаття, що забрали в Солонському Яру, і викрикували:

— Люди добрі, пізнавайте своє добро!

Підходили, лапали одіж, хитали головами, але відсутні ризикували пізнати своє.

В натовпі падало біле сонце й пахло сливами й яблуками. Пахло ще кінським потом, і мусали покірні корови.

...До Савка підійшов низенький чоловік в обіраній свитині. Обличчя йому стягнуло зморшки, і здавалося, що він плаче.

Полапав зелену хустку, погладив її ніжно і ледве чутно промовив:

— Конешно, Дуньчина... Дуньки моє...

Але раптом зник кудись: впірнув у натовп. Тільки біля „потребілки“ він підійшов знову до Савка й точенько, ніби горох розсипав, запітав:

— А що, Савко, чи не чути, довго ще війна буде?

А потім ще раз полапав зелену хустку й зіткнув про себе:

— Конешно, Дуньчина...

...Мекають вівці. Через базар пройшла отара, і пил сковав сонце. Десь викрикують щітинники, й біжить гул за вигін, де стоять засіти панські будівлі.

— Люди добрі, пізнавайте своє добро.

...Але не бачить Савко, що за ним стежать солончани; злосливо, лукаво дивляться на нього. А коли повертається до них, вони показують йому спину, а по спині бісового батька пізнаєш.

Рудий міліціонер виблискує червоним носом, і від нього далеко несеться дух самогону.

Іще з годину походили — ніхто не призначає...

Що за напасть!

Шішли у волосну раду, зложили солончанське шмаття біля шафи.

...В раді повно народу.

Зайшло декілька чоловіків у кімнату голови:

— Не так ви робите, Савко, не слід його виносити на базар.

— Чому це?

Підійшов до Савки Оніщенко, з комнезаму, на вухо каже:

— Тут вони.

— Хто це?

— Та солончани ж, голохваствівці. Вдарив себе Савко по потилиці:

— Так он воно чого ніхто не визнає!

Покликав рудого міліціонера:

— Зараз зbere хлощів, треба оточити, голохваствівці тут.

Похитав головою рудий:

— Де там іх тепер найдеш... Да-вайте, мабуть, удвох.

Ніколи Савкові базікати, схопив гвинтівку й побіг.

Ходить повз ганчарів, ніби горщики уважно розглядає, а сам оком уп'явся в натовп.

Грає сонце в горщиках, і весело виблискують гори ганчарського добра.

...А голохвастівці, мабуть, запримітили щось недобре — до коней пішли.

Нарешті, Савко побачив Іх. Кинувся в натовп.

Але вже було пізно: тільки пил закурив до вітряків, що на полтавський ліс.

— Гей, держи!

Савко націлься й вистрілив.

Галас! Галас! Галас!

Але голохвастівські коні зникли вже за вітряками.

Кинувся Савко до волости, скочив на кобилу, покликав рудого міліціонера й — гайда за солончанами.

...Затривожився базар, ганчари заходилися складати горщики на вози, циганчата потягли за хвости коней, посунули люди до дворів.

Тільки щітинники уважно розглядали свій крам у скриньках і ще закликали до себе наляканий народ.

Десь кричала перекупка:

— Куди ти потягнув, харцизяко! Людоњки добрі, держіть злодія!

* * *

...Темна наша батьківщина. Розбіглася по жовтих кварталах чорнозему й зойкає росою по обніжках своїх золотих ланів. Блукав вона за вітряками й ніяк не найде веселого шляху.

Болить наше мільйонове серде, і хочемо запалити їй груди своїм сяйвом... Темна наша батьківщина...

...Змілені коні зупинилися на узлісі. Сказав Савко:

— Втекли!

В рудого міліціонера від скаженого бігу віс був мов та цибуля. Втирав хусткою піт.

— Повернемо, мабуть, додому, чи що?

— Ні! Гайда на Солонський Яр.

— Та чого ж ми поїдемо?

— А того, що треба видивитись, остохортіли вже.

Рудий казав, що небезпечно вдвох у таке кубло телепатися. Але Савко був упертій.

Поіхали.

За півверстю зупинилися, позлачили з коней і з гущавини огля-

дали Солонський Яр. Савко сподівався, що біля дворів буде метушня, але по вуличках нікого не видно було: і яр, і село — усе ховалося в зеленій тиші.

Так перебули, мабуть, в півгодини. Потім Савко сказав, переїхати на другий край, що щоранув у дубинку, куди не добиралося око.

Коли посідали на коні, в ліс зайшов уже вечір, і знову гостро пахло молодняком. Зірвався засінь і залопотив по листях.

(...Темна наша батьківщина, і темні в ній ліси. Тягнуться вони на Полтавщині мовчазно на захід, на південь).

...Казав міліціонер:

— А може б помирилися... Слиш, Савко?

— Ніза...

— А то, ій-Богу, могорич запили б...

Савко гостро дивився в гущавину. Сонце, мабуть, упливло за обрій, і в лісі ходив уже важкий присмерк.

Коли знову з'їхали на стежку, що веде на Млинки, Савко раптом схопив рукою гвинтівку. Але в цей момент гrimнув випал, і далеко пішла грізна луна.

Коні рвопулись і кинулися з лісу. Засвистів вітер.

Гrimнув ще один випал, і зашумів ліс від цокоту копит: за млинчанами летіла погоня з голохвастівців.

Рудий міліціонер зупинив коня:

— Братці, не бийте!

Але Савко розумів, що йому милості не буде. Як божевільний, гнав він свою кобилу на Млинки.

— Цок! Цок! Цок!

Іще далеко позаду солончани, але Савкові треба добігти до вітряків, поки острожники не вискочать із лісу.

...Свистить вітер.

...Нарешті, Савко вискочив у поле. На заході жевріло (конал) небо. Десь горіли бур'яни під вогнем польового повітря. Поле горіло бур'янами.

Знову гrimнув випал — то вискочила на узлісся ватага солончан.

Савчина кобила пролетіла ще декілька кроків і генулась на землю.

Захропла.

Савко заліг за кінський тулуб і почав відстрилюватись.

Ватага зупинилася.

Але то був один момент: відразу ж солончани пішли в обхід.

Тоді Савко рачки поліз до Млинків.

Біля вітряків він випустив останню кулю й кинувся до першої хати.

Ускочивши в двір, він заліз під комору...

...Скорі в дворі були й солончани. ...Млинки наче зимерли, тільки собаки завязто гавкали по дворах. Зачувши постріл, млинчани походили по хатах, не виходили.

Голохвастівці витягли з хати хазайні:

— Кажи, де він? Ти ж бачив, куди він склався?

— Та я ж... Й-Богу...

Свистув чмелем у повітрі нагай. Хазайн заплакав і вказав на комору.

Заревли солончани, оточили будівлю.

— Гей, ти! Чого перелякався — вилаз!

І наставили під комору одріз.

...Савко мовчки виліз, подивився навколо себе й похилив голову.

Зловітішими вогняницями горіли в голохвастівців очі.

Підійшли до Савка, мовчки роздягли його й голого повели в поле.

Ішов по дорозі Савко й тупо дивився на полтавський ліс.

...Млинки мовчали.

...За вітряками голохвастівці зупинилися:

— Хлоці! В кого гостріший ніж? Виймай!

...А потім двоє одійшли в бік, підійшли до хати й пустили два червоні півні.

...На далеких гонах горіли вогнем сухого повітря запашні бур'яни.

Піднявся вітер. Зашуміли Млинки. Забили в розбиті дзвони. Загаласували вулиці:

— Рятуйте! Рятуйте!

...А глибокої ночі із злизаного пожаром краю посунулись натовпи людей до голохвастівців.

...Тієї ж ночі величезна заграва пожежі стояла над Солонським Яром.

І знову на далеких гонах горіли вогнем сухого повітря запашні бур'яни, і гостро пахло дубовим молодняком.

Петро КАРПЕНКО-КРИНИЦЯ

С В Я Т І С Т Ъ

*В простій позолоті проміння
З рукою на згибі грудей,
По гострім камінні,
Ступаючи звільна, іде.

Молюся. Це мати. Погила.
Не знаю ѹ чия вона тут,
Ta власну віддав би ѹ силу
В надмір'ї пекучому скрут.

Дорогою б ліг без вибоїн,
Щоб легше ішлося старій*

*З своєю важкою журбомю,
Що ніби дарунок гіркий...

О, мати мої Подніпров'я,
Крутых українських шляхів!
Коли б і в могилу зійшов я,
Для тебе б лишитись хотів

Хоч костуром — гілкою клена,
Пройнятого міцю тепла,
Щоб ти обіперлась об мене
І далі ішла, і жила.*

В. ЧАПЛЕНКО

СЛУХНЯНИЙ РАБ

(Оповідання)

Одуд підішов до тумби з оповіщеннями. З тумби великими буквами кричав зелений чотирикутник афіші про сто тисяч нагороди за впімання злочинця. Злочин — підривання військового німецького ешельону на перегоні Синельники-Запоріжжя.

Але Одуд це знав, не читаючи. В середині тексту був його портрет. Схожість повна: вузькі, „заспані“ очі, з підпухлинами знизу; тільки ліве око недобре відбите — наче в більном. На голові недбало натоптана кепка, а задертим угору козирком.

— Мабуть, у когось із хлопців узяли, — подумав про світлину.

Знав, що всіх з організації забраво, лишився тільки він. Тільки він... Сам-один у замерзлій, скованій січевими морозами й окупованій країні! Найгірше, що через ці арешти він утратив зв'язок із підпілям...

Поглянув ще раз на свій портрет, на „босяцьку“ кепку. Подумав, що його може всяке легко пінати, а пізнавши, видати. А як, може, хто й не поквапиться на сто тисяч карбованців нагороди, так і допомогти ж побоїться. Ніхто погрітися не пустить, як попроситься. Про знайомих навіть не думав: напевно побояться „зв'язку із бандитом“.

А він же, мабуть, не довго витримає на такому холоді. Якби хоч не такий проклятий біль у правому, намерзому плечі! Паралізуючий біль! Взяти б і відломити його к чорту, та плече!

Оглянувся. Поблизу проходив обіцяцькований гудзиками, як болячками, „жовтяк“, на рукаві шинели опаска з свастикою. Здавалося, вслушався в рищучу музику своїх добрих чобіт по мерзому снігу. Випнутій сідлом кашкет пнувся вгору разом із задертим носом завойовника.

Одуд мимохіть лапнувся рукою за кишеню, за свою опору — металеву вагу, що холдила тіло.

Але „жовтяк“ пройшов, навіть не глянувши на нього.

Вцілі після всіх подій місцеві люди теж: пробігали швидко, не дивлячись пі на що. Кожен спішлився склонитися у лякійсь затишок від скаженого морозу, від гострих лез вітру. Дихали швидкими пострілами нари, що їх розтрощував, кущерявив проти холодного сонця вітер. І на землі, слідком за ними, тими зляканими перехожими, вітер закручував снігові вихорці, замітив сліди.

Трохи далі, на порожньому базарному майдані самітною буквою Т стояла півбіння. Одуд звернув увагу на „чисту“ роботу: круглий, добре обтесаний стовп і така сама поперечина, добре залізні гаки, правильно заокруглені.

— Навіщо це... отака робота? —

подумав. — Хіба не однаково, на чому вішати?

Далі, чомусь подумав про того, хто обтісував той стовп і ту поперечину та кував гаки, — що він думав, як це робив. Дуже можливо, що це був „місцевий“ українець. Кинули, мабуть, йому хліб, як собаці, — от він і зробив... на своїх братів. Що це, рабство чи...?

— А на ній же й мене можуть...

Здригнувся від холоду чи уяви.

Щоб не стояти довго на одному місці (та й мороз підганяв), пішов без будь-якої мети вздовж вулиці, — довготелесій, у вузьких штанях та короткому піджаку парубчик, як журавель.

Неподалік, серед фантастично повищерблюваних, обвшаних білою ватою снігу, вигорілих усередині будівель міста стояв один цілий будинок — колишня гімназія, тепер гестапо.

Гестапо? Ті, що його шукають? Що хочуть заморозити оцим морозом, розломити болем плече?

І йому раптом захотілося вмерти... вмерти, щоб не було так люто холодно, щоб не боліло так скажено плече... щоб не боятись „ловів“...

Думка про це гострим здригом побігла від голови у праву руку, в напрямку до кишені з металевою вагою... О, це була тепер велика вага! Вона билася об ногу, як ішов, і вже пекла — не холдила тіла. І її вишнотости майже не прикривала пола короткого піджака, мусив для цього трохи на правий бік прихилятися.

— Краще самому... щоб не мучитись... щоб не мучили! — проказав голос. — Але так умерти, — скаменувся, — щоб і ті, в гестапо, не зрадили.

І ця думка з непереможною силою повела його раптом до того єдиного цілого будинка — до гестапо. Пригинав праве плече, щоб не так боліло... щоб пола піджака була довша...

Одір стояв німець у казанкуватій касці, з намальованим на ній черепом, з автоматом у руках, — закацублій, червононосий. Тупав, гріючи ноги, надітими на чоботи солом'яними кіндыями. Мабуть, завойований „східний простір“ не дуже йому був солодкий.

Одуд — перехняблений, кривоплечий — сказав ламаною німецькою мовою, що йому треба в гестапо. Німець кивнув головою в середину приміщення, до віконця, де, видимо, видавали перепуски. У віконце (вузьке й глибоке в товстій стіні) Одуд побачив сонну собачу морду гестапівця, що поглядом чекала, що він скаже. І він сказав, ламаючи в роті дерев'яні палички чужих слів, що хоче подати дані для впімання названого в зеленій афіші злочинця.

Сонливости на собачій морді як не було.

— Вас?.. Ах, зо!

Гестапівець швидко взяв слухавку, щоб говорити, либонь, з якимсь начальником.

— Тільки я хочу найстаршому сказати, — похопився додати Одуд. — Ферштейн а?

Німець, держачи слухавку над вухом, кивнув на знак згоди головою. Далі його собача морда почала швидко гавкati в телефон, ніби щось глитала, аж захлиналась. Одуд скоплював тільки окремі слова, але й не прислухався дуже.

Через хвилину гестапівець видав йому, посміхаючись золотим зубом у роті, перепуск, і він пішов широкими сходами нагору. Ніс у кишені свою пекучу вагу, вага перехняблowała його.

Вартовий, що спинив його на першому поверсі, перевірив перепуск і показав, куди йти, за що зачепитись у глибокому колодязі коридору.

Підійшовши до одних із багатьох дверей, Одуд постукав. Стукав лівою рукою, бо правої вже не міг відривати від того місця, де була його „опора“, — держав її поблизу. З усього його тіла ця рука була тепер найголовніше, він увесь був у цій руці.

— Герайн! — глухо обізвався з-за дверей чоловічий голос.

Одуд відчинив (теж лівою рукою) двері і ввійшов у ніжно-ласкаве тепло кабінету начальника гестапо.

Гер начальник — білява бестія з сіро-колючими риб'ячими очима — був не сам: на колінах у нього сиділа „паненка“, біловолоса, з тонко наведеними бровами істота. „Паненка“ гризала, як білочка, молодими зубками якісь ласощі, широко розтуляючи обліплений помадою губки. Ніжні пальчики її рук були червоні наманікюрені, ніби вмочені в кров.

Пара сиділа за масивним письмовим столом. А на столі, прямо на паперах, стояли пляшки, наїдки. І гер начальник був напідпитку. Алькоголь трохи притупив колючість його риб'ячих очей — у них тепер соловіла п'яна добресть. Крім того, герові начальникові було душно у добре напалені приміщені — комір його сорочок був розстебнити, розв'язана краватка теліпалась на грудях.

Підкинувшись хитливо від випитої голову, гер начальник махнув п'яно рукою понад своїм чолом з наміром, видимо, відгорнути на висле, як у фюрера, крило чуба і подивився на пінгвіноскожого, з обвислими руками парубчака, що несміливо спинився біля порога.

— Умту. Так це ти? Гут, гут....

І повернув голову до „паненки“.

— Моє кохання! — мовив з п'яною повільностю (і через те

Одуд його розумів). — Цей хлопчик спокусився на нагороду... хоче видати героя свого народу на страту. Чи це не яскравий доказ рабської вдачі цього народу?

А потім звернувся знов до Одуда:

— Розуміш по-німецькому?

— Трохи... етвас...

— А зрозумів, що я цій дівці сказав?

— Ні.

— Я сказав про рабську вдачу твого народу... про те, що ми тут матимемо добрих рабів, слух'яніх... Ми створимо тут нову аристократію, а ви будете нашими рабами... Зрозумів?

— Оскаре, я вийду, — сказала „паненка“. — Я на хвилину...

Прихилилась швиденько до його розхрістаних грудей, поцілувала в шию і зіскочила з колін. Зробила потім, уже біля дверей, повітряний поцілунок і, крутнувшись, вискочила до сусідньої кімнати.

Гер начальник махнув по-п'яно му слідком за нею рукою на знак „повітряної ж відповіді“ на той поцілунок. А потім обернувся знов до Одуда.

— Ком гер!

Одуд підійшов до самого столу, став упритул, сковавши так свої пухирями випнуті на колінах шта-

ни, опуклість правої кишени і головну частину свого тіла — праву руку. Рука вже цілком володіла ним, не він нею.

— Так ти хочеш заробити, продавши одного з своїх? Що ж ти зробиш з такими великими грішми? Га?

Права рука Одудова посунулась непомітно у кишенню, намагаючи „пору“.

— Я хочу заробити, продавши себе самому! — гукнув рантом Одудів голос. — Я той, кого ви шукаєте... один з ваших рабів...

— Ві зо? Ти...

Гер начальник божевільно віявся риб'ячими очима в Одуда, намагався підвістися, відстібав ха-пливо песлух'яніми п'яними пальцями кобуру.

— Я...

І Одуд випалив прямо в ті божевільні очі. Гер начальник відхитувся і впав занов на свій стілець, а потім порожнім лантухом зсунувся під стіл.

На постріл до кабінету вскочила „паненка“, желіпнула не своїм голосом. Одуд випустив у неї другу кулю, і вона, заточившися, упала боком, на стілець, що стояв там. Стілець не перекинувся, і її безжизнє тіло повисло на ньому, звисивши вниз руки й голову. Біло-

пофарбоване волосся зяйним снопиком відкинулося униз, відкривши ніжну бліду шийку обекубленого гусяти.

— Як присмпо жити в такій теплій кімнаті, як оца! — подумав Одуд про кабінет. — І піде вже тут не болить: зігрілось...

Далі перед його очима війнула дорогим спогадом картина теплої батьківської хати... як він ще малим хлопцем сидів увечері взимку на печі... Мати варила вечерю, і з челюстей било полум'яне сяйво від всю притемнену хату, гойдало сутіні... Батька й матір більшовики загнали, викинувши з тієї хати...

Погляд його впав на свою піднесену руку з револьвером, і він подумав, що вона зараз нежива буде... І цілі ще живої руки жалко стало...

За дверима загуцало чобітками, і звідти виткнулась — як вони відчиналися — голова вартового в касці. Одуд випустив у ту голову, в божевільно-злякане обличчя третю кулю.

— Живи, Україно! — подумав він — не вигукнув. І випустив собі в скроню четверту кулю, свідомий того, що на п'яту не можна надіятись: могла зрадити. Або просто не встиг би скористуватись нею.

1-й Студентський Ідеологічний Конгрес

Студентський Ідеологічний Конгрес, що відбувся 15-17 травня ц. р. в українському таборі в Мюнхені-Фраймані, є знаменою подією не тільки в житті студіюючої молоді, а й у житті всієї нашої еміграції. На Конгрес з'їхалися українські студенти-втікачі з усіх усюд, щоб затерпнути свіжого повітря, перевірити чи не збилися вони з шляху в поході до великої Мети.

Першу доповідь на тему „Україна в авангарді нових ідей“ виголосив д-р В. Янів. Доповідь була надзвичайно цікава й оригінальна. Вона стала центральною в цілій конгресовій проблематиці й до неї багато разів поверталися дискутанти. Порушивши цілу низку проблем, доповідач стверджив, що сучасна доба — це доба духовного кризи, і тому зростає тута за ідесю. Завдання України — стати в авангарді нових ідей, бо вона має до цього всі передумови.

Наступну доповідь на тему „Сучасність та ідеальні основи українського визволення“ виголосив студент Гусак, а м-гр Е. Перейма говорив про християнський світогляд і академічне середовище. Після цих трьох доповідей розгорнулася жива дискусія.

Другого і третього дня учасники Конгресу заслухали доповіді: проф. Кульчицького — „Ідеологічний світогляд, як пратамання риса української нації“, проф. Бобровського — „Московський большевізм — симбоз марксизму й московської духовності“, д-ра Антоновича — „Суспільна функція українського студента на тлі історичного роз-

витку“, доц. Голубенка — „Кристалізація духовного обличчя української молоді під советами“ та студента Бобикевича — „Проблеми науки і наше суспільне життя“.

Кінцеву доповідь на тему „Ідеологічні засади українського студентства“ виголосив д-р В. Білинський.

Д-р В. Янів у заключному слові зробив підсумки Конгресу, ствердживши, що студіююча молодь всіх українських земель живе й горить спільними бажаннями, ставлячи добро української нації понад усе.

Можна сказати, що в цілому Конгрес пройшов на високому рівні та поклав початок зрушенню дещо насивного студентського життя. Він також показав, що паше студентство вірве тим ідеалам, за які змагається воююча Україна. Треба сподіватися, що Перший Ідеологічний Студентський Конгрес стане поинтою до великої і зусильної праці нашого студентства для підготовки себе до тих великих завдань, які поставить перед нами завтрашній день.

М. К.

Група студентів Українського Університету в Мюнхені (УАІ).

ЛЕГЕНДАРНА АТЛАНТИДА

(Загадка затопленої землі)

Вже кілька тисяч років питання затопленого суходолу — Атлантиди сушить учні голови.

Грецький філософ Платон лишив два рукописи, де він переказує, що Атлантида затоплена морем кілька тисяч років тому. Сам він дістав це відомості від єгипетського жерця. Після Платона про континент Сатурнію, що ніби лежав за п'ять днів подорожі на захід від Британії, писав Плутарх. За часів Цезаря про колишній великий острів у Атлантичному океані писав сцілесець Діодор.

Року 1785 француз Каде приголомшив світ твердженням, що Ка-нарські та Азорські острови — це виткнуті з води верховини гір затопленої Атлантиди. Через сто років після цього (1882 р.) цю саму думку підтвердив англієць Доннеллі.

За наших часів наука почала відкрито й інтенсивно вишукувати докази, що надають імовірності поглядам Каде та Доннеллі. Наука дійшла до одностайної думки, що Атлантида запліднила свою культурою народи наших островів. Ця культура сягнула Америки на заході, Середземномор'я на сході, створивши водночас ґрунт для культури ацтеків і єгиптян.

Атлантида лежала десь між старим і новим світом, сполучена з ними ланцюгами островів. Величезна частина сучасного Атлантического океану була суходолом, поки не сталася в природі катастрофа, про яку тут і буде мова. Атлантида сягала сучасного Гібралтару, доходячи тут до Африки й Європи. Отже культурні взаємини між цими країнами безумінні. На заході в культурні звязки з загадковою людністю Атлантиди заходили мексиканські племена ацтеків. Докази цих взаємин безумовні. Єгипет і Мехіко — дві єдині в світі країни, що їх народи лишили по собі сфинкса й піраміди. Це не випадковість. Ці монументальні будівлі походять з Атлантиди. Подиву гідна цілковита тотожність мітології єгиптян і перуанців. Обидва ці народи шанували сонце. Гідні подиву також тотожність біблійного переказу про потоп з такими ж переказами ацтеків та північно-американських індіян.

Те, що в Європі розповідають про праотця Ноя діти, розповідають також матері-індіянки своїм дітям у Південній Америці про якогось Тецці. Ацтеки знають також історію гріхопадіння. В Мехіко живе переказ про будову вавілонської вежі. В Мехіко, як і в Єгипті, бальзамували померлих. Бог Кветцапоатль у Мехіко так само тримає на своїх плечах увесь світ, як і грецький Атлант. Тут теж неможлива ніяка випадковість.

Є певні докази, що в Атлантиді жили народи двох рас: одна з при-

метним малим ростом і друга, що вражала постатьми високого росту. Маленькі на зрост атланти були темнобрунатні та червоношкірі. Південно й північно-американські індіяни, також загадкові бербери та єгиптяни мали бути залишками цієї низькорослої раси. Високорослі атланти стали первісною субстанцією пізніших скандінавів, греків, готів. Між цими атлантическими расами точилася запекла війна. Імовірно, що з цієї війни пішли греки міти про титанів і гігантив.

Року 1898 знайдено перший доказ існування колись затопленого в Атлантичному океані суходолу. Прокладений в океані кабель раптом на північ від Азорських островів обірвався. Шукаючи місце розриву, на глибині 3100 метрів натрапили на застиглу вулканічну ляву. Відомо, що лява застигає тільки на повітрі. Це вже доказ, що морське дно Атлантиди було колись суходолом. Платон вважав, що катастрофа в Атлантиці сталася за 10000 літ до його епохи. Сучасна наука стверджує, що 50000 років тому між Америкою й Европою лежав величезний суходіл. Вибухи вулканів, землетруси та вибухи велетенських скопищ газів у глибинах землі раз-по-раз відвідували від цього суходолу чималі частини. На місце відвалах частин суходолу кидалось море, що покривало тоді всю теперішню пустиню Сагару. В той час, коли Сагара поступово вибивалася із-під морських хвиль, частини Атлантиди зникали під ними. Наслідком цього Атлантида деякий час була з'єднана в Европою й Америкою ланцюгами островів. Гадають, що 25000 літ тому ці острови затонули, а 15000 років тому загинула й Атлантида.

Лишились із того суходолу Атлантиські та вест-індійські острови. Різні погляди щодо причини цієї катастрофи в природі ставали один проти одного. Цікаво була німецька теорія, що обвинувачує в цій катастрофі колишнього супутника Землі, попередника сучасного Місяця. Той попередник був нібито менший від сучасного. Через це він швидше наблизився до нас, викликавши величезні пересування води на суходолі.

Колосальним поясом обперезала вода земний екватор, оголивши обидва бігуні. Разом з водою ринуло з бігунів і повітря. Тоді морози на бігунах підскочили до 273 ступнів. Наслідком цього були відомі передісторичні льодовики, що існують на бігунах ще й тепер. Тоді Місяць тримався від Землі на віддалі сімох її променів (радіусів) і обігав навколо неї за один день (тепер майже 29). Досягши обертової швидкості Землі, цей супутник мусів стати над однією її точкою, зависнувши й рухаючись мов

годинниковий маятник у західно-східному напрямі. В наслідок цього руху неймовірні маси води розгойдувалися сюди й туди в напрямі географічних рівнобіжників, знищуючи все на своєму шляху.

Нарешті віддає між Землею й супутником зменшилась настільки, що він обігав навколо неї тричі на день. Сила тяжіння до Місяця колosalно зросла, спричинивши неймовірні вулканічні вибухи, що змінили обличчя Землі. Наблизившися до Землі на віддалі двох земних променів (радіусів), Місяць розірвався. Шматки з нього, потрапляючи в земну оболонку, розпадались на дрібні частки й падали на Землю у вигляді граду протягом багатьох років. Тим часом земні складові частини плавали в дощовому болоті, що про нього розповідають стародавні єгипетські легенди. Металеве ядро Місяця теж само розпалось. Великі його частки потонули в земному нутрі, а малі лишилися на поверхні. Платон свідчить, що загадковий суходіл Атлантиди був багатий на метали. Очевидно, тут мовиться про металеві скалки з того Місяця, що розпався, бо про добування руд із землі тоді ще не знали.

Після цієї катастрофи водний пояс відірвався від екваторіального об ширу й ринув до бігунів, залишаючи все на своєму шляху. Звідси виникла легенда про потоп. Водночас, коли вода відійшла до бігунів, виринула з-під хвиль Атлантида.

З надзвичайною ясністю стають перед нами слова із книги „Об'явлення св. Івана Богослова“: „Море вже не море. Я бачив нове небо й нову землю, бо в небі зник велетенський Місяць, настало „безмісяцева“ добра!

Найменше зрозуміле й двозначно пояснюване місце святого письма становить собою найстаріше історичне повідомлення. Сред південно-американських народів також досі живуть перекази про колишні щасливіші „безмісяцеві“ часи.

Коли Земля не мала супутника, для Атлантиди були щасливі часи. Через багато тисяч років на шляху небесних тіл появився новий Місяць. Він наблизився до Землі й силою тяжіння був примушений кружляти довкола неї як новий супутник. Чим самим повторилися ті самі події. Вода знов ринула від бігунів до екватора, і Атлантида потонула в II хвилях. Жах морозить, коли уявляємо перебіг цього процесу далі. Мусимо сподіватися, що Атлантида знов вирине і по Землі покотяться хвилі нового потопу. Але маємо втіху в тому, що в розвиткові цих подій тисячоліття дорівнюють секундам. Отже поки що немає чого дуже турбуватись.

(З журнала „Das Ziel“.)

Сумівська пошта в таборі „Шонір-Казерне“ (Ашаффенбург).

Демонстрація, організована сумівцями в Фаллінгбостелі з приводу 15-ої річниці голоду в Україні.

ПІД ПРАПОРОМ СУМ'У

Під таким гаслом сумівці українського табору в Регенсбурзі провели свято Весни.

Травневого ранку спортова площа зацвіла сумівськими одностроями: сумівки й сумівці маршевою колоною вийшли відсвяткувати день Весни, день розквіту нових надій, нових сил і стремлінь до зустрічі з своєю Рідною Весною. В присутності делегації СУМ'У з Ляндсгуту, Ноймаркту, Волькерінгу, а також численного старшого громадянства й пластунів, сумівці підіймають національний прапор.

Голова осередку СУМ'У з запалом промовляє до присутніх, закликаючи молодь, свято берегти честь України, служити їй віддано жертвами, що хвітили бути готовими стати під бойові прапори. Промовець закликав старших допомогти молоді в її корисній праці. Від імені громадянства табору з промовою виступив керівник осередка п. Сербин. Він закликав молодь до єдинства, до ще більших зусиль у

всіх галузях невинущої юнацької праці: науки, спорту, самоосвіти, набуття фахів і т. п. Сумівець Комаринський і сумівка Іннайло про деклямували вірші. Рій сумівок в українських національних одностроях виконав низку традиційних гагілок, що викликало серед присутніх живий відгук, виявлений у бурхливих оплесках. Увечері для членів СУМ'У та запрошеніх гостей відбувся товариський вечір.

Гордістю регенсбурзького осередку СУМ'У є сумівська футбольна дружина „Юнак“, яка взяла участь у багатьох зустрічах з українськими та німецькими дружинами. Наприкінці травня „Юнак“ грав у Ерлянгені з місцевою дружиною „Ланстер“ за, інершість в Регенсбурзькій області. Сумівські футболісти з „Юнака“ вийшли переможцями з рахунком 1:0. Дві перемоги адобув „Юнак“ також над німецькою футбольною дружиною „Льоренс“.

ДВІ РЕЙКИ ОДНОГО ШЛЯХУ

„Пласт і Спілка Української Молоді — дві рівноварті організації молоді, що праґнуть до тієї самої мети“ — таку заяву можна читати в спільному комунікаті керівництва обох наших виховних організацій.

Щоб на практиці почати близький контакт і співпрацю СУМ'У з Пластом, у суботу 15 травня в театральній залі в Лексенфельді було влаштовано спільне Свячене.

Присутні на почесних місцях адміністратор УАПЦ, представники австрійського духовенства з монастиря Лексенфельд, представник Українсько-Американського Допомогового Комітету, новий адміністратор табору Лексенфельд, директор і вчителі Української Гімназії та багато інших членів громади нашої громади свідчили про повагу й симпатії, які в нашого й чужинецького старшого громадянства мають СУМ'У і Пласт.

Після посвячення дарів, о. декан у своїй промові дав огляд розвитку наших релігійно національних традицій і закликав молодь зберігати ці цінності, як талісман. Промовляли також о. Д. Фойй, ген. О. Загродський, Голова зальцбурзької Станічної Пластової Старшини, представник СУМ'У та сеньйорка нашого театрального мистецтва п. Г. Совачева. Описля молодь співала пісні.

Наприкінці сумівці й пластуни дякували представникам УАДК і голові місцевої Станічної Пластової Старшини за допомогу в організації цього чудового вечора, який, безумовно, сприяє ще більшій дружбі між молоддю двох організацій — СУМ'У і Пласту.

(За часописом „Нові Дії“,
Зальцбург).

Вимарш пластунів та сумівців на площу для піднесення прапору під час свята Весни в Регенсбурзі.

З сумівської творчості

ВЕСНА

Ледве-ледве танути
Ранок почина,
Мило-любо глянути,
Як іде весна.
Розстелила килими
В тихому садку
І очима милими
Глянула в ріку...
І у тебе, милая,
В серденьку садок,
В ньому дивна сила є
Буйних загадок,
В ньому ще не чувані
Сіні розцвіли,
В ньому ще небачені
Квіти поросли,
Винили мережечки
Трави зашани...
Ах, туди би стежечку
Протонтати мені.

Ігор Журлівий

Регенсбурзькі сумівки й сумівці після закінчення свята Весни.

ОСЕРЕДОК СУМ'У В ТРАНЗИТНОМУ ТАБОРІ

Для членів СУМ'у не можуть бути страшними ніякі перешкоди в їхній праці. Це зрозуміли сумівці транзитного іміграційного табору в Фалінгбостелі. З цього табору скитальці і в тому числі наша сумівська молодь роз'їжджаються по різних країнах Європи й Америки. Проте, транспорту доводиться чекати іноді дуже довго. Тому сумівці, які перебувають у цьому таборі, вирішили організувати сумівський

осередок. 12 квітня осередок розпочав працю і нараховує до 80 членів. Систематично двічі на тиждень відбуваються сумівські сходини, на яких виголошуються науково-виховні реферати. Організовано також кілька гуртків. Осередок влаштував жалібну маніфестацію з приводу 15-тиріччя голода в Україні.

Зрозуміло, що робота в такому таборі не може бути чітко спланована на довший час, але важливо те, що сумівська молодь горить непереможною ідеєю, має бажання працювати навіть у таких умовах і це є запорукою того, що й на нових місцях осідку сумівці зуміють виконати покладені на них завдання.

М. К.

СУМІВСЬКИЙ БОРЕЦЬ

Великою популярністю серед чужинців користується чемпіон французької боротьби сумівець Микола Бараповський.

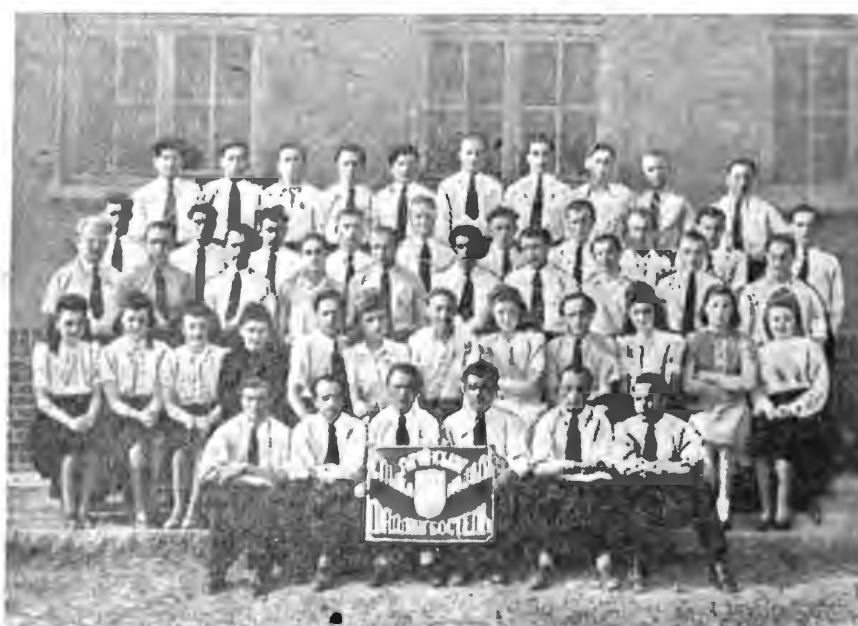
Перший його виступ на еміграції серед інтернаціональних борців середньої ваги відбувся восени 1946 р. в Мюнхені, де він зайняв шосте місце, а, виступаючи взимку 1947 р. в Штутгарті, зайняв п'яте місце.

Крім цих турнірів, М. Бараповський приймав також участь в розигриші ще 25-ти турнірів, які відбулися в різних містах американської та англійської зон Німеччини.

На всіх виступах він зарекомендував себе надзвичайно тактовною культурною поведінкою.

Успіхи М. Бараповського дають підставу бути гордими за нашого борця-сумівця і побажати йому ще кращих досягнень в його змаганнях.

В. П.

Новостворений осередок СУМ'У в Фалінгбостелі

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

В попередньому 1–2 (10–11) числі журнала в статті „Симон Петлюра“ 18–17 рядки другої шпалти знизу треба читати: „І Базар став, можна сказати, трагічним символом“ і далі за текстом.

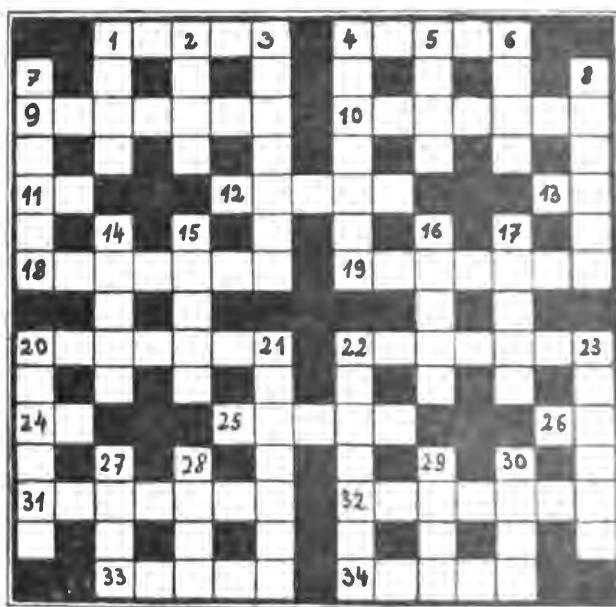
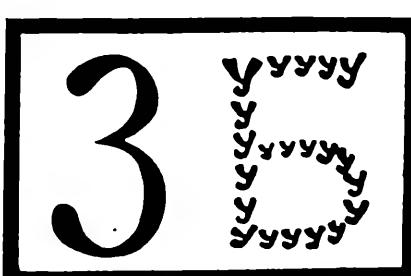
ХРЕСТИКІВКА Ч. 1

СКЛАВ А. К.

Вписати в поземні рядки: 1. Прізвище українського полковника з часів Б. Хмельницького. 4. Український танок. 9. Інакше „рай”, потойбічне життя в буддійському віруванні. 10. Рід народного мистецтва. 11. Ріка в Італії. 12. Пластове „вогнище”. 13. Ініціали відомого західноукраїнського композитора. 18. Знак подружжя. 19. Ім'я київського князя. 20. Допоміжна лікарська сила (з нім. мови). 22. Рід троїчної недуги. 24. Єгипетський „бог”. 25. Інакше „пляма”, знак (в поганому розумінні). 26. Нота. 31. Дорогоцінний камінь. 32. Інакше „забава”, „довгілля”. 33. Напрям ріки, плесо (читай навпаки). 34. Назва гір у середній Європі.

Вписати в доземні рядки: 1. Африканське плем'я. 2. Назва дерева. 3. Найбільший водоспад на світі (а = я). 4. Відомий верх гори в Карпатах. 5. Корм для худоби. 6. Напій. 7. Найбільша ріка України. 8. Поема Т. Шевченка. 14. Дівоче ім'я. 15. Один із активних виявів страху. 16. Білкоринна рослина. 17. Відомий український галицько-волинський князь. 20. День у тижні. 21. Господарська машина. 22. Інакше малюнок людини. 23. Овоч південних країв. 27. Харч тваринного походження. 28. Планета. 29. Складова частина повітря. 30. Рід гри.

Від Редакції: Розгадки просимо надсилати до появи наступного числа нашого журнала.

РЕБУС

„Депутат з Відня” — п'єса, поставлення сумівським драматичним гуртком в м. Орієнт-Бей (Канада).

Зміна адреси редакції та адміністрації

Повідомляємо всіх зацікавлених осіб, що відтепер адреса Адміністрації нашого журнала така:

(13b) Augsburg, Peutingerstraße 11 II Anton Bilous.

Усі замовлення та грошові розрахунки за це і дальші числа журнала „Молоде Життя“ („Авангард“) надсилати лише на цю адресу.

Адреса Редакції така: (13b) Augsburg, „Semper-Kaserne“ Bl. 25/3.

Всі листи, що стосуються Редакції, а також матеріали для вміщення в журналі надсилати на цю адресу.

Нагадуємо нашим боржникам, що заборгованість за всі дотеперішні числа журнала треба надсилати (з розрахунком 1:10) на стару адресу: (13b) Augsburg, „Semper-Kaserne“ Bl. 1/16.

ОГОЛОШЕННЯ

Редакція журнала „Молоде Життя“ („Авангард“) приймає і в обмеженій кількості та з відповідним добором міститиме оголошення від установ, організацій та приватних осіб.

Ціна оголошень — 10 пф. за слово.

Оголошення міститимуться тільки після одержання оплати, тому тексти оголошень слід надсилати разом із грошовими переказами на адресу Адміністрації журналу:

(13b) Augsburg, Peutingerstrasse 11 II Anton Bilous.

Фото на обкладинках: на першій — „На річці“ — фото Н. Олещинка; на останній — український танок „Чумак“ у виконанні сумівця М. Василіка.

„МОЛОДЕ ЖИТЯ“ („АВАНГАРД“) — ілюстрований журнал-місячник Спілки Української Молоді. Редакція Колегія. Відповідальний редактор Петро Кізко. Адреса редакції (13b) Augsburg, Semper-Kaserne Bl. 1/16, адміністрації: Augsburg, Peutingerstr. 11/2, A. Bilous. Ukrainian Magazine „Molode Zhytia“ (Young Life) — München, Dachauerstr. 9. II. Authorization No. UNDP 223 from 11. March 1948. Civil Affairs Division EUCOM. Editor Dr. A. G. Figol, circulation 3000 copies. — Printed by Augsburg, Frauenstorstraße 40, Druckerei A. Bilous.

